

A MAGYAR DIETETIKUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK

Etikai Kódexe 2017

I. Alapelvek

1. A MAGYAR DIETETIKUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK (továbbiakban: MDOSZ) Etikai Kódexe az alapvető hivatásbéli erkölcsi követelmények megfogalmazásával iránymutatásul szolgál a dietetikusok részére a kliensekkel és a társadalommal kapcsolatos, illetve a dietetikusok egymás közötti követendő etikus magatartás szabályairól, továbbá az etikai vétségnek minősülő cselekményekről. Mivel az Etikai Kódex csak lényeges szakmai etikai elveket és szabályokat rögzít, ezért nem foglalja írásba az etikusoktól elvárható valamennyi erkölcsös magatartási formát. Ebből következik, hogy a dietetikusnak nem csupán az Etikai Kódex előírásait kell betartania, hanem az általános erkölcsi alapelvekből levezethető követelményeknek is meg kell felelnie.
2. Az Etikai Kódex elő kívánja segíteni a dietetikusokat övező közbizalom erősítését, és megbecsülését.
3. Az Etikai Kódex segíti továbbá az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevő kliens, valamint a dietetikusok emberi méltóságának és jogainak tiszteletét és védelmét.
4. Az Etikai Kódex célja, hogy a dietetikai tevékenység, mint hivatás erkölcsi tisztasága felett őrködjék, védelmezze a hivatásukat megfelelően gyakorló dietetikusokat. Ugyanakkor elmarasztalja azokat, akik szakmájuk erkölcsi szabályait megszegik.
5. Az Etikai Kódex célja továbbá az, hogy a benne foglaltak vétkes megszegése esetén alapul szolgáljon etikai eljárás lefolytatásához, az erre vonatkozó egyéb szabályok keretei között.
6. Az Etikai Kódexben foglalt szabályok vétkes megszegése etikai vétség.
7. Az MDOSZ alapszabályában, továbbá a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara más belső szabályzatában foglalt, vagy a választott tisztségből eredő kötelezettség vétkes megszegése etikai vétség.

II. Az etikus magatartás általános elvei

A legfőbb erkölcsi törvény a kliens érdeke. Ezt az érdeket kell képviselnie a dietetikusnak a társadalmi nyomás, az adminisztrációs kötelezettségek és a kereskedelmi érdekek ellenében is, függetlenül a tevékenység végzésének kereteit biztosító jogviszonytól, valamint az egészségügyi szolgáltató működési vagy tulajdoni formájától, illetve fenntartásának módjától.

A dietetikus:

1. A munkáját hivatásként, önkéntes, saját belső meggyőződés alapján, felelősségtudattal végezze. A hivatása gyakorlásával összefüggő egyéni, közösségi, továbbá társadalmi igényeket és szükségleteket a hatályos jogszabályok, a szakma szabályai, rendeletei, tudományosan megalapozott eljárásai, és ezeken alapuló ismeretei alapján elégítse ki.

2. Soha nem vehet részt kínzásban, bármiféle kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódban. Ilyen cselekményeket nem végezhet, ezekhez semmiféle segítséget nem nyújthat, tekintet nélkül arra, hogy ki ezen cselekmények alanya, illetve hogy ezeket a cselekményeket milyen céllal, milyen körülmények között követik el; ide értve a hatósági-, és büntetőeljárást, továbbá a háborút, és az egyéb fegyveres konfliktusokat is.

3. Köteles bármilyen elrendelés végrehajtását megtagadni, ha az bűncselekményt valósítana meg, vagy hozzájárulna ahhoz. Amennyiben az elrendelés végrehajtása, a dietetikus szakmai ismeretei szerint, a kliens állapotának rosszabbodásához vezetne, vagy állapotának javulását nem idézné elő köteles figyelmeztetni az elrendelést adót.

4. Tartsa tiszteletben a kliens autonómiáját, vallási hovatartozását, annak személyes vonatkozásában, mind pedig az egészségügyi ellátás során.

5. A személyes véleményét, különösen pedig világnézetét, vallási, filozófiai, politikai nézetét nem kényszerítheti a kliensre, az egészségügyi ellátást nem teheti semmilyen értelemben sem ezektől, sem pedig a kliens világnézetétől, vallási, filozófiai, politikai nézetétől függővé.

Kivétel:

a, A hatályos jogszabályok rendelkezéseire figyelemmel vállalhatja el, illetve tagadhatja meg az adott kliens ellátását. Az ellátás megtagadása kizárólag valós okon alapulhat.

b, Az ellátás megtagadásával egyidejűleg az a dietetikusnak segíteni kell a klienst abban, hogy más egészségügyi szolgáltató által megfelelő egészségügyi ellátásban részesülhessen.

c, Ha azért nem vállalja a szolgáltatás elvégzését, mert az saját erkölcsi felfogásával, lelkiismereti vagy vallási meggyőződésével ellenkezik.

6. Az egészségügyi ellátás nyújtása során az igazságosság, az egyenlő elbánás és a méltányosság elvét követi, ide értve a rendelkezésre álló eszközök, anyagok és terápiás lehetőségek tisztességes, a hozzáférés egyenlő esélyén alapuló elosztását is.

7. Kerülnie kell a hátrányos megkülönböztetés minden formáját a kliensek ellátása, valamint a munkatársakkal való kapcsolata során egyaránt.

8. Számára a tanulmányok lelkiismeretes folytatása, a rendszeres ön-és továbbképzés nem csupán szakmai és jogi, hanem erkölcsi követelmény is. Alkalmazkodni szükséges a tudomány és a technika fejlődése nyomán fellépő új követelményekhez is, különös tekintettel az elektronikus információs rendszerek használatára.

9. Az egészségügyi ellátás nyújtása során, a tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvének a formális, jogszabályi kötelezettségek betartásán túl úgy kell érvényesülnie, hogy az ellátást igénybe vevők vagy képviselőik szakmailag megalapozott, tárgyyszerű és megértett információk birtokában hozhassák meg döntéseiket.

10. A titoktartás elvének érvényesítése során, a formális, jogszabályi kötelezettségek betartásán túl tiszteletben kell tartani a kliensek magánéletéről nyert információkat is. A titoktartás elvének folyamatosan érvényesülnie kell. Szakmai tevékenységéről, munkahelyéről nyilvános kommunikációs rendszerek használatával nem közölhet, nem oszthat meg nem nyilvános információkat.

11. Nem használhatja fel sem szaktudását, sem helyzetét arra, hogy az általa egészségügyi ellátásban részesített klienssel való kapcsolatából személyes előnyt szerezzen.

12. Képesnek kell lennie arra, hogy a szakmai tevékenysége során megőrizze szakmai függetlenségét. Egyéni haszon vagy bármely személyes előnyszerzés nem ütközhet a szakmai függetlenséggel, az elfogulatlan működéssel. Az esetleges összeférhetetlenség tényét a klienssel közölnie kell, illetve nyilvánosságra kell hoznia, vagy ki kell azt küszöbölnie.

13. Erkölcsi kötelessége és felelőssége, hogy az általa végzett egészségügyi ellátás elsősorban a segítségre, gyógyításra, ellátásra, gondozásra szoruló kliens, család és közösség tagjai felé irányuljon.

14. Mind szakmai tevékenységében, mind magánéletében olyan etikus magatartást kell tanúsítania, amely a hivatásába vetett közbizalmat, valamint a dietetikusok megbecsülését erősíti.

15. Nem folytathat olyan tevékenységet dietetikusként, amely összeegyeztethetetlen hivatásának etikai normáival, szakmai szabályaival, vagy amely veszélyezteti az egészségügyi ellátást igénybe vevő személy iránti kötelezettségét, vagy az egészségügyi ellátásba, illetőleg az egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézménybe vetett bizalmat.

16. Szakmai kompetenciáján belül köteles a klienst más egészségügyi szolgáltatóhoz, ellátóhoz irányítani, ha a tudomására jutott információk ezt indokolják.

17. Választás vagy kinevezés útján elért társadalmi funkcióját, tiszttségét, nem használhatja föl annak érdekében, hogy annak révén önmaga, közeli hozzátartozója, vállalkozása, illetve munkahelye jogosulatlan előnyökhöz jusson.

18. Számára az etikus magatartásának általános elvei között kiemelt jelentőségű a szabálykövető magatartás. Ezért, a tevékenységével kapcsolatos bármely jogszabály vagy szakmai szabály vétkes megszegése egyben etikai vétségnek is minősül.

19. Erkölcsi kötelezettségei közé tartozik a magyar és más nemzetek dietetikusainak hagyományainak, tárgyi emlékeinek tiszteletben tartása és megóvása.

20. Erkölcsi kötelezettsége kiterjed az egészségügyi ellátás biztonságára is. Ezért a szolgálati út betartásával jeleznie kell minden olyan körülményt, amely ezt veszélyezteti. Ide értve az egészségügyi szolgáltatás személyi és tárgyi feltételeinek hiányosságait, munkatársai kritikus munkaterhelését, a munkaalkalmasság és munkabiztonság problémáit, valamint a környezetvédelmi szempontokat is.

21. Ha vezető beosztásban, az oktatás és képzés területein dolgozik, akkor rá kiemelten vonatkoznak az etikus magatartás követelményei, mivel szerepe irányadó, és példamutató kell legyen, a többi dietetikus számára.

III.A dietetikus kapcsolata a kliensekkel

A dietetikusnak:

1. Tiszteletben kell tartania a kliens szabad választását, és gondoskodnia kell arról, hogy ezt mások is tiszteletben tartsák.

2. Nem lehet elutasítani a kliens ellátást a kliens vallási, világnézeti, politikai vagy erkölcsi alapú megítélése miatt.

3. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a bármely szempontból hátrányos helyzetű kliensek, különösen az életkoruk, testi vagy szellemi fogyatékoságuk, egészségi állapotuk, társadalmi-szociális helyzetük miatt kiszolgáltatott, és/vagy csökkent érdekérvényesítő képességű (és/vagy fertőző betegségben szenvedő) személyek ugyanolyan minőségű dietetikai ellátást kapjanak, mint mások.

4. Szakmailag lehetséges mértékben figyelembe kell vennie, ha a kliensnek sajátos vallási, etnikai, világnézeti vagy erkölcsi alapú kérései vannak az egészségügyi ellátással kapcsolatosan.

5. Az egészségére, állapotuknál fogva veszélyt jelentő kliensek, így különösen a fertőző és közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsító személyek egészségügyi ellátása során csak a megfelelő óvintézkedések alkalmazásának lehet indoka, az ellátás elutasításának nem.

6. Az egészségére, az állapotuknál fogva veszélyt jelentő kliensek magatartásának értékelésekor mindenféle ítélezéstől mentesnek kell lennie, továbbá figyelembe kell vennie a betegség természetét, és a szenvedések okozta ingerlékenyebb lelkiállapotot is.

7. A kliensnek joga van az egészségügyi ellátás folyamatosságához. Amíg az egészségügyi ellátás egészségi szempontból indokolt, a dietetikus nem szakíthatja meg a kliens ellátását anélkül, hogy megfelelő időben kellő segítséget nyújtana a kliens számára annak érdekében, hogy ellátása más dietetikus által biztosítható legyen.

8. A dietetikus nem állíthatja magáról, és nem keltheti annak látszatát, hogy olyan szakismeretek, egészségügyi ellátási lehetőségek birtokában van, amelyekkel valójában nem rendelkezik, vagy annak elvégzésére nem jogosult.

9. A kliensnek joga van arra, hogy a betegségéről, illetve az egészségügyi ellátási lehetőségekről további véleményt, véleményeket kérjen. Ezt akkor is lehetővé kell tenni és a kliens kérésére elő is kell segíteni a megfelelő szakemberek elérhetőségéről szóló felvilágosítás nyújtásával, ha nem ért egyet a klienssel. A további vélemény segíti a felelősséggel végzett szakmai döntést, azonban figyelembe vétele az ellátást addig nyújtó dietetikus számára nem kötelező, de döntéséről a klienst tájékoztatnia kell. A további véleményt adó dietetikus azonban nem törekedhet arra, hogy a kliens ellátását átvegye.

10. Ha a kliens és az dietetikus között feloldhatatlan az egészségügyi ellátással kapcsolatos véleménykülönbség, akkor segítenie kell a klienst abban, hogy eljusson más olyan dietetikushoz, akivel vélhetően megfelelő együttműködést tud kialakítani.

11. Nem etikus felhasználnia a klienssel való kapcsolatát, vagy szakmai pozícióját arra, hogy ő vagy közeli hozzátartozója személyes, vagy üzleti kapcsolatot létesítsen a kliensével, vagy annak közeli hozzátartozójával.

12. Nem etikus azzal a személlyel, akinek egészségügyi ellátásában részt vesz, (vagy közeli hozzátartozójának) tartási, öröklési, életjáradéki, ajándékozási szerződést, valamint haszonélvezetre irányuló, illetve kölcsönszerződést kötnie. E rendelkezés természetesen nem

zárja ki azt, hogy a vele szerződésben álló személy egészségügyi ellátásában a dietetikus részt vegyen.

13. Nem etikus szexuális kapcsolatot létesítenie azzal a személlyel, akinek az egészségügyi ellátásában részt vesz. E rendelkezés nem vonatkozik az egészségügyi ellátás igénybevétele előtt már fennálló kapcsolatra, és nem tiltja az egészségügyi ellátás befejezése után ilyen kapcsolat kialakítását.

14. Olyan magatartást kell tanúsítania, amely mind a klienst, mind a hozzátartozóját arról győzi meg, hogy a kliens állapota szerint szükséges, megfelelő minőségű egészségügyi ellátásért nem vár el a klientsztől semmiféle külön juttatást.

15. Hálapénzt nem kérhet, és nem tanúsíthat olyan ráutaló magatartást, amely hálapénz iránti igényt fejez ki. Kollégától hálapénzt nem fogadhat el.

16. Az etikai normák különösen súlyos megsértésének minősül, ha a dietetikus bármilyen anyagi vagy nem anyagi eredetű juttatást kér, vagy erre utaló magatartást tanúsít minden olyan esetben, amikor az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés korlátozott.

IV. A dietetikus tájékoztatási kötelezettsége

1. Dietetikai kompetenciába tartozó tájékoztatást csak olyan dietetikus adhat, aki kellő képzettséggel, tapasztalattal és illetékességgel rendelkezik ahhoz, hogy a kliens sajátos szempontjainak és érdekeinek megfelelő módon felvilágosítást adjon a dietetikai ellátás lényegét, a elérhető előnyöket, a lehetséges hátrányokat, a felmerülő kockázatokat és az esetleges alternatívákat illetően.

2. Abban az esetben, ha a dietetikusban felmerül annak gyanúja, hogy az érintett a körülmények ellenére sem értette meg azt, javasolnia és/vagy kérnie kell a kliens hozzájárulását ahhoz, hogy erre jogosult más személyt is tájékoztathasson, amennyiben erre lehetőség van.

3. A dietetikusnak ki kell kérnie a kliens hozzájárulását fizikális vizsgálat végzése előtt. A kliensnek kortól és nemtől függetlenül fel kell ajánlani, hogy az általa megjelölt kísérő is jelen lehet a vizsgálaton.

4. A dietetikusnak kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a valamely szempontból hátrányos helyzetű kliensek, különösen az életkoruk, testi vagy szellemi fogyatékoságuk, korlátozott belátási képességük, egészségi állapotuk miatt fenyegető magatartású, illetve társadalmi-szociális helyzetük miatt kiszolgáltatott helyzetben lévők a számukra egyéniesített módon kapják meg a tájékoztatást.

5. A tájékoztatás során a dietetikus a valóságnál súlyosabbnak nem tüntetheti fel a betegséget, de nem ígérhet olyan eredményt sem, amelyre a tudomány adott állása szerint nem lehet számítani.

V. A dietetikusok egymással való kapcsolata

1. Súlyosan etikátlan az olyan magatartás, amely a kliens egészségügyi ellátásában, – akár az adott szolgáltató keretében, akár azon kívül – részt vevők véleményének, javaslatainak kinyilvánítását akadályozza, ide értve a kisebbségi véleményt képviselő dietetikussal szembeni bármilyen retorziót is. A szakmai vitákban kizárólag tárgyyszerű érvelésnek van helye, súlyosan etikátlan a kioktató, megalázó, személyeskedő hangnem különösen akkor, ha mások előtt történik.
2. A dietetikus a kliens érdekében szükség esetén köteles konzultálni és együttműködni más egészségügyi szakdolgozóval. A konzultációt kezdeményező egészségügyi szakdolgozónak megalapozott ismerettel kell rendelkeznie a konzultációra felkért személy, illetve szolgáltató alkalmasságáról.
3. Ha a felkért konzulens nem tartja magát kompetensnek, vagy a felkérésben megjelölt tevékenységet a tárgyi vagy személyi feltételek hiánya miatt nem, vagy csak jelentős késsedelemmel tudja elvégezni; erről haladéktalanul értesítenie kell az őt felkérő egészségügyi szakdolgozót.
4. A konzultáció kérésének valós, lényeges szakmai indokon kell alapulnia. Súlyosan etikátlan, ha a konzultációt személyes, vagy anyagi előny érdekében kérik, különösen akkor, ha ezzel a klienst felesleges kockázatnak teszik ki, vagy bármilyen egyéb hátrányt okoznak neki.
5. Ha a dietetikus a klienshez ugyanazon kérdést illetően ismételt konzultációt kér ugyanazon szakma más képviselőjétől, akkor ezt a tényt mind a korábban, mind az újonnan felkért egészségügyi szakdolgozóval az ismételt konzílium előtt közölni és indokolni kell.
6. A dietetikust helyettesítő más dietetikus, illetve a konzíliumra felkért dietetikus nem törekedhet arra, hogy a kliensek egészségügyi ellátását a helyettesítés, illetve a konzílium utáni időszakra is átvegye. Ez alól kivételt képeznek a szakmailag indokolt, megfelelően egyeztetett esetek.
7. Ha a dietetikustól egy másik dietetikusról referenciát kérnek, a tájékoztatásának tárgyilagosságnak, elfogultságtól mentesnek kell lennie, és kizárólag a másik dietetikai szaktudásával kapcsolatos információkra szorítkozhat.
8. Súlyosan etikátlan bármely kommunikációs csatornán megtett, minden olyan alaptalan és bizonyíthatatlan információ, kifogásoló, lekicsinylő, elmarasztaló vagy hitelrontó kijelentés, amely alkalmas arra, hogy közvetlenül vagy közvetve rontsa a másik dietetikus jó hírnevét, megingassa a belé vetett bizalmat.
9. Ha a dietetikus bármely más dietetikus tevékenységében szakmai hibát észlel, köteles erre az érintett dietetikus figyelmét felhívni.
10. Amennyiben bármely utasítás végrehatása során el kellene térnie a szakmai szabályoktól, a dietetikus köteles e ténnyre az utasítást adó figyelmét felhívni.
11. Az dietetikus a kollégáival vagy feletteseivel szemben felmerült problémáit elsősorban a szolgálati út betartásával tisztázza, és különös figyelmet fordítson arra, hogy az egészségügyi ellátást igénybe vevőktől és hozzátartozóiktól az ilyen problémákat távol tartsa.

12. A dietetikusnak erkölcsi felelősséget kell vállalnia a különböző képzési rendszerekben hallgatók gyakorlati oktatásában, melynek különös tekintettel a példamutató magatartásban, a tudásának, kompetenciájába tartozó megfelelő ismeretek átadásában, illetve a hallgatókkal való partneri bánásmódban szükséges megnyilvánulnia.

13. Súlyos etikai vétségnek minősül, ha a dietetikus önmaga előtérbe helyezése érdekében munkatársát negatív színben tünteti fel mind a kollégái (szakdolgozó, orvos), mind a felettese, mind a kliensek előtt.

14. Vezető beosztású dietetikus hatalmával nem élhet vissza. Döntései meghozatalánál az ésszerűség, a gazdaságosság, az igazságosság, valamint ez egyenlő bánásmód elve kell, hogy érvényesüljön. Súlyosan etikátlannak minősül, ha beosztottját és/vagy saját magát jogtalan előnyhöz juttatja, vagy beosztottjának kárt okoz.

15. A dietetikusi presztízs (szakmai és társadalmi, erkölcsi megbecsülés, jó hírnév) védelme minden dietetikusnak erkölcsi kötelessége, amelyet a tőle elvárható legnagyobb gondossággal és körültekintéssel köteles ellátni.

VI. A dietetikus egészségi állapota, alkalmatlansága, tevékenységének korlátai

1. Az egészségügyi tevékenység végzésére alkalmasnak minősített dietetikus sem végezhet egészségügyi tevékenységet, amennyiben pillanatnyi állapota következtében a kliens számára nagyobb kockázatot jelentene a tevékenységével, mint amelyet annak elmaradásával okozna; ide értve a dietetikus fertőző betegségét is.

2. Az dietetikus erkölcsi kötelessége, hogy elismerje tudásának és szakértelmének bármilyen korlátját, teljesítménye hanyatlását.

3. Ha a dietetikus saját egészségi alkalmasságát érintő bármely rendellenesség fennállását észleli, köteles a megfelelő egészségügyi szakember segítségét igénybe venni, és követni az ennek során kapott utasításokat, illetve javaslatokat.

4. Ha a dietetikus azt észleli, hogy munkatársa aktuálisan alkalmatlan állapotban vesz részt a kliensek ellátásában, köteles munkatársának a tőle elvárható, megfelelő segítséget megadni, egyúttal pedig felszólítani az egészségügyi tevékenység felfüggesztésére. Amennyiben a munkatárs a felszólításnak nem tesz eleget, az észlelő dietetikus köteles ezt a tényt haladéktalanul, az illetékes munkahelyi vezetőnek, ennek hiányában más intézkedésre jogosult személynek jelezni.

5. Alkohol és/vagy kábítószer / kábító hatású szer hatása alatt álló dietetikus nem vehet részt a kliensek ellátásában. Ha a dietetikus azt észleli, hogy munkatársa alkohol és/vagy kábítószer / kábító hatású szer hatása alatt vesz részt a kliensek ellátásában, e fejezet 4. pontjában foglaltak megfelelő alkalmazásával köteles eljárni.

6. Ha a dietetikusa azt észleli, hogy munkatársa egészségileg bármely okból alkalmatlanná vált feladatai ellátására, e fejezet 4. pontjában foglaltak megfelelő alkalmazásával köteles eljárni.

7. Az a dietetikus, aki nem rendelkezik a vonatkozó jogszabályban előírt érvényes működési nyilvántartással, tevékenységében addig korlátolt, amíg eleget nem tesz a jogszabályi kötelezettségeknek.

VII. A dietetikus kapcsolata a tömegtájékoztatással, a nyilvánossággal

1. A dietetikusnak a tömegtájékoztatásban történő véleménynyilvánításkor törekednie kell arra, hogy fellépése tükrözze az egészségügyért és a segítségre szoruló emberekért érzett elkötelezettségét.

2. A nyilvánosságnak szánt bármely információnak világosnak, tényyszerűnek, elfogulatlannak és (tudományos) bizonyítékon alapulónak kell lennie. Az információk nem kelhetnek sem alaptalan félelmet, sem alaptalan nyugtalanságot a társadalomban, vagy egyes csoportokban, személyekben, és nem okozhatnak, nem ébreszthetnek megalapozatlan elvárásokat, reményeket.

3. Súlyosan etikátlan más dietetikus szakmai, vagy személyes jó hírvének alaptalan rontására alkalmas bármilyen közlés. Amennyiben más dietetikus magatartásáról, tevékenységéről, hibáiról kérnek véleményt, a nyilatkozó dietetikus nem minősítheti a feltételezett szakmai hibát vagy etikai vétséget az azt vizsgáló eljárás befejezése előtt.

4. A tömegtájékoztatásban (ide értve a hirdetést is) csak az aktuális cím, rang és beosztás használható. Nyugdíjas dietetikusok megszerzett cím és rang mellett utolsó beosztásukat a „nyugdíjas” vagy „nyugalmazott” jelzővel használhatják.

5. Az e fejezetbe foglalt rendelkezéseket a dietetikus saját, a nyilvánosságnak szánt kiadványaira és internetes honlapjára is megfelelően alkalmazni kell.

VIII. A dietetikus érdekeltsége, és a reklám

1. Ha a dietetikusnak anyagi, vagy személyes érdekeltsége van olyan egészségügyi és/vagy nem-konvencionális gyógyító eljárást nyújtó szolgáltatásban, gyógyszerárban, vagy bármilyen egyéb szervezetben (továbbiakban együtt: szervezet) ahová klienseket utal, vagy javasol egészségügyi ellátásra, egészségügyi vagy egyéb szolgáltatások igénybevételére, köteles érdekeltségéről tájékoztatni a klienst, valamint saját munkahelyi vezetőjét.

2. A dietetikus nem fogadhat el közvetítési díjat, vagy bármilyen más anyagi vagy személyes előnyt másik egészségügyi szakdolgozótól, más személytől vagy szervezettől, a kliens konzultációra vagy egészségügyi ellátásra utalása, vagy annak javaslata fejében.

3. A dietetikus nem ajánlhat fel vagy fizethet közvetítési díjat, nem nyújthat bármilyen más anyagi vagy személyes előnyt másik egészségügyi szakdolgozónak, más személynek vagy szervezetnek annak fejében, hogy hozzá küldjenek klienst egészségügyi szolgáltatás igénybevételére.

4. Ha a dietetikus olyan feladat ellátásával bíznak meg, melynek kapcsán valószínűsíthető, hogy személyes érdekei befolyásolhatják annak végrehajtásában, köteles ezt a megbízónak, valamint munkahelyi vezetőjének bejelenteni.

5. Az egészségügyi etikával összeegyeztethetetlen, ha a dietetikus kliensével olyan közvetlen vagy közvetett kereskedelmi kapcsolatot létesít, ami a klienst kiszolgáltatott helyzetbe hozza, és/vagy a dietetikai szakmai elfogulatlanságát befolyásolhatja, vagy csökkenti az dietetikusok tekintélyét és társadalmi megbecsülését.

6. A dietetikus csak tájékoztatási célú, minősítés nélküli, tárgyyszerű hirdetést tehet közzé. Ez vonatkozik valamennyi lehetséges módon közzétett hirdetésre, beleértve az elektronikus adathordozókat is.

A dietetikusok számára tilos az olyan reklám, amely,

a) a klienseket megtévesztően befolyásolja, a szolgáltatást igénybe vevők hiszékenységre, vagy kiszolgáltatottságára épít;

b) más dietetikusok becsülete és tekintélye ellen irányul, törvénytelen és/vagy hátrányos megkülönböztetést alkalmaz.

7. Tilos a burkolt reklám, ez vonatkozik gyógyító eljárások, ki nem próbált vagy el nem fogadott gyógymódok ismertetésére, és burkoltan klientszoborzási célú közlésre is.

8. Etikátlan a hirdetés, ha az dietetikus saját tevékenységét máséval összehasonlítja, ha azt a látszatot kelti, hogy más egészségügyi szakdolgozónál kedvezőbb eredményt tud elérni, ha másnál kedvezőbb anyagi feltételeket kínál.

9. A dietetikusnak kerülnie kell minden olyan reklám, vagy marketingtevékenységet, amely megkérdőjelezheti szakmai függetlenségét.

IX. Az Etikai Bizottság joga és feladata

1. Az Etikai Bizottság önálló állásfoglalási és javaslattevési joggal rendelkezik. A javaslatok, állásfoglalások visszautasítása semmilyen szankcióval nem jár.

2. Védelmezi a hivatásuknak megfelelő magatartást tanúsító dietetikusokat. Ugyanakkor elmarasztalja azokat a kollégákat, akik az MDOSZ alapszabályát vagy az Etikai kódexet megsértik.

3. Az Etikai Bizottság feladata továbbá:

a, benyújtott panaszok elbírálása, megállapítása annak, hogy valóban etikai kérdésről van-e szó;

b, felkérésre a benyújtott, hatáskörbe tartozó panaszok véleményezése,

c, meghozott felmentő vagy elmarasztaló döntés értékelése, indokolt esetben azok felfüggesztése.

4. Az Etikai Bizottság a benyújtott panasz esetében köteles bevonni az MDOSZ elnökét, vagy annak elfoglaltsága esetén az MDOSZ főtitkárát a panasz elbírálásához.

5. Az Etikai Bizottságnak az etikai kérdéseket a dietetikus - kliens - társadalom fogalmain belül kell értelmeznie. Ezért nem lehet feladata az Etikai Bizottságnak egy, a társadalom számára általánosan elfogadott viselkedésforma esetleges megsértésének tárgyalása olyan esetben, amikor ez sem a beteggel, sem a szakmai munkával nem kapcsolatos.

6. A Polgári törvénykönyv, illetve a Büntető törvénykönyv hatálya alá tartozó szabálysértések, vétségek, bűncselekmények esetében az intézkedés, és felelősségre vonás kizárólag a bíróságokra tartozik.

X. Az Etikai Bizottság felülvizsgálati folyamata

1. A panaszt írásban kell megtenni a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének az Elnökének címezve, amely aláírással válik hitelessé.
2. Az Etikai Bizottság tagjai MDOSZ elnökének, annak elfoglaltsága esetén az MDOSZ főtitkárának bevonásával bírálják el a panaszt, illetve megállapítják, hogy valóban etikai kérdésről van-e szó.
3. Ha a panaszt más testületnél, bíróságnál is benyújtották, és ott elbírálás - eljárás alatt van, akkor az Etikai Bizottság az eljárását addig felfüggeszti, amíg ott végleges döntés nem születik. Amennyiben a végleges döntést követően derül ki, hogy más testület, és/vagy bíróság is érintett, akkor a végleges döntést az Etikai Bizottság felfüggeszti, amíg a más testület, és/vagy bíróság végleges elbírálást, és/vagy jogerőst döntést nem hoz. Majd annak ismeretében az Etikai Bizottság vagy helyben hagyja a korábbi végleges döntést, vagy megváltoztatja.
4. Amennyiben a benyújtott panasz valóban az Etikai Bizottság feladatkörébe tartozik, akkor az etikai eljárás a panasz benyújtásának átvételétől számított 30 munkanapon belül megindítandó.
5. Az Etikai Bizottság a panasz kivizsgálására etikai eljárást indít.
6. Az etikai eljárás megindításáról, az Etikai Bizottság, írásban értesíti az MDOSZ elnökét, a panaszt benyújtót, valamint azt a személyt, aki ellen a panaszt emelték.
7. Az Etikai Bizottság elnöke értesíti a panaszost és a bepanaszoltat a meghallgatás helyéről és időpontjáról, amely az etikai eljárás megindításától számított 8 munkanapon belül kitűzendő.
8. Az Etikai Bizottság a panaszt benyújtó, és a bepanaszolt jelenlétében, illetve a kiértesítés visszaigazolása után, ha még sem jelenik meg a panaszt benyújtó vagy bepanaszolt, akkor nélküle folytatja le a meghallgatást. Amennyiben korábban külső személyek is be lettek vonva a panasz elbírálásban, ők is részt vesznek a meghallgatáson.
9. A felmentő vagy elmarasztaló döntéshez, az MDOSZ-ből való kizáráshoz a szavazó tagok kétharmadának igenlő szavazata szükséges.

XI. Záró rendelkezések

Az MDOSZ tagjai közül etikai eljárás során ki kell zárni azt,

- a) akit jogerősen egy évet meghaladó szabadságvesztésre ítélték,
- b) akit a kamarai tagság alapjául szolgáló foglalkozástól végleges hatállyal eltiltottak,
- c) akit a kliensekkel kapcsolatos cselekedete vagy mulasztása miatt büntetőeljárásban jogerősen elítéltek.

Az MDOSZ Etikai Kódexe nyilvános dokumentum, azt bárki megismerheti.

Az MDOSZ Etikai Kódexének megismerése, elveinek, szabályainak betartása a tagok számára kötelező érvényű.

Az MDOSZ Etikai Kódexe 2017. decemberétől lép hatályba.